

Ενδεικτικά θέματα στα Νέα Ελληνικά
Γ' Γυμνασίου

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Παρακαλούμε, κυκλώστε τη μοναδική σωστή απάντηση στις ερωτήσεις 1-10.

- 1) Σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις το προθετικό σύνολο είναι επιρρηματικός προσδιορισμός;
- α. Μιλώ στον καθηγητή του αδελφού μου.
  - β. Θύμωσα πολύ με τη συμπεριφορά σου.
  - γ. Συμφιλιώθηκα με τον εχθρό μου.
  - δ. Θα εξηγήσω στους αρμοδίους τις απόψεις μου.
- 2) Βρείτε το λάθος:
- α. πολύ καλή μαθήτριά
  - β. πολλά παιχνίδια
  - γ. έπεσε πολύ βροχή
  - δ. αρρώστησε από το πολύ ποτό
- 3) Σε ποια φράση δεν υπάρχει τροπικό επίρρημα;
- α. Μιλάει απλά.
  - β. Αγόρασε το σπίτι ακριβά.
  - γ. Φτηνά ήταν τα ρούχα που φορούσε.
  - δ. Την γλίτωσε φτηνά.
- 4) «Το δεύτερο ημίχρονο ήταν καλύτερο από το πρώτο.» (χαρακτηρίστε συντακτικά το υπογραμμισμένο προθετικό σύνολο):
- α. ποιητικό αίτιο
  - β. εμπρόθετος προσδιορισμός χρόνου
  - γ. δεύτερος όρος σύγκρισης
  - δ. αντικείμενο
- 5) «Το να μαθαίνεις είναι έμφυτη ιδιότητα στον άνθρωπο» (χαρακτηρίστε συντακτικά το υπογραμμισμένο):
- α. υποκείμενο
  - β. δευτερεύουσα πρόταση
  - γ. εμπρόθετος προσδιορισμός
  - δ. κανένα από τα παραπάνω
- 6) «Του είπε να πάει σχολείο.» (τι είναι γραμματικά το υπογραμμισμένο);
- α. κτητική αντωνυμία
  - β. αναφορική αντωνυμία
  - γ. άρθρο
  - δ. προσωπική αντωνυμία

7) «Ο πατέρας φαινόταν βαριά άρρωστος.» (τι είναι συντακτικά η υπογραμμισμένη λέξη;)

- επιθετικός προσδιορισμός
- κατηγορηματικός προσδιορισμός
- επιρρηματικός προσδιορισμός
- κατηγορούμενο

8) Οι λέξεις «αστυφιλία» και «υπεραστικός»:

- α. είναι σύνθετες
- β. συνδέονται ετυμολογικά
- γ. έχουν ένα από τα συνθετικά τους κοινό
- δ. ισχύουν όλα τα παραπάνω

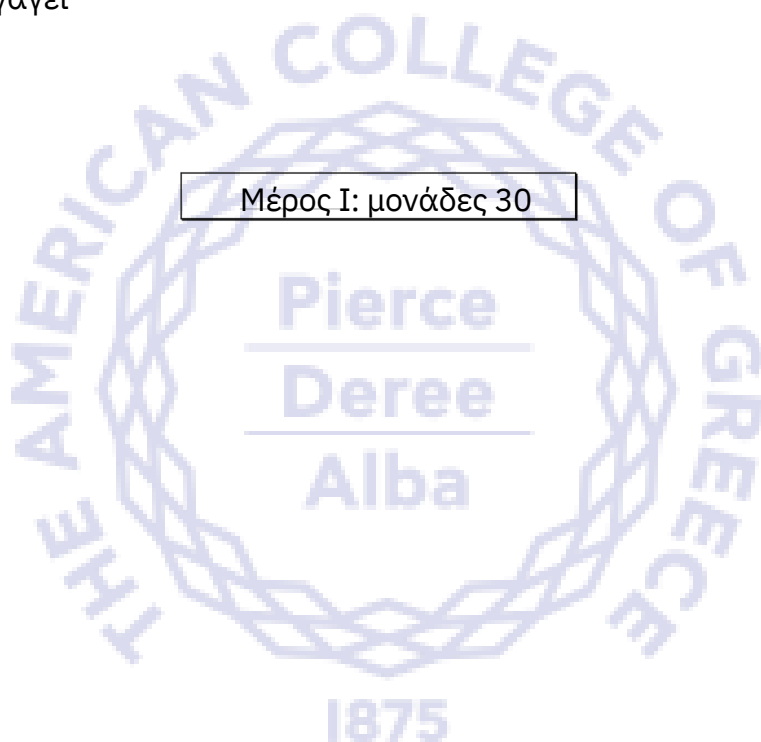
9) «Παρακαλώ, ... με πότε θα έρθετε.» (συμπληρώστε σωστά το κενό).

- α. ειδοποιήστε
- β. ειδοποιείστε
- γ. ειδοπιείστε
- δ. ειδοποιήσται

10) Από το πόρισμα κανένας δεν μπόρεσε να ..... ασφαλή συμπεράσματα.

- α. εξάγει
- β. εξαχθεί
- γ. εξάγεται
- δ. εξαγάγει

Μέρος Ι: μονάδες 30

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Τηλεόραση και παιδί

Τα περισσότερα παιδιά στην Αμερική, σήμερα, παρουσιάζουν διαταραχές· ως ένα βαθμό, αυτό οφείλεται στο ότι περνούν πολύ χρόνο βλέποντας τηλεόραση. Όλος αυτός ο χρόνος είναι κλεμμένος· η τηλεόραση κλέβει από τα παιδιά πολύτιμο χρόνο, που τον χρειάζονται για να γνωρίσουν τον κόσμο στον οποίο ζουν και να μάθουν ποια είναι η θέση τους σ' αυτόν.

Αυτό είναι ήδη επικίνδυνο· υπάρχει, όμως, κάτι ακόμη πιο επικίνδυνο: η τηλεόραση λέει ψέματα. Τα παιδιά βλέπουν την τηλεόραση σαν μία έγκυρη πηγή πληροφοριών για τον κόσμο. Κάτι τέτοιο δεν ισχύει· γιατί σε κάθε αλήθεια που μεταδίδει η τηλεόραση, αντιστοιχεί ένας πολύ μεγάλος αριθμός λανθασμένων και παραμορφωμένων πληροφοριών, είτε πρόκειται για αξίες είτε για γεγονότα. Αλλά πώς είναι δυνατό να το γνωρίζουν αυτό τα παιδιά;

Ένα επιπλέον πρόβλημα είναι η βία. Το περιεχόμενο των τηλεοπτικών εκπομπών περιέχει υπερβολική βία σε σχέση με την καθημερινή ζωή, την οποία οι εκπομπές αυτές υποτίθεται ότι αντανακλούν. Τα κινούμενα σχέδια δράσης, που τα παρακολουθούν εκατομμύρια παιδιά, περιέχουν σκηνές που είναι από τις πλέον βίαιες στην τηλεόραση. Τα παιδιά ανταποκρίνονται σε αυτό που βλέπουν· τελικά, αναισθητοποιούνται απέναντι στη βία, υιοθετούν τις πεποιθήσεις και τις αξίες που τους προσφέρει η τηλεόραση και πιστεύουν σ' αυτά που τους διδάσκει, όπως, για παράδειγμα, ότι ζούμε σ' έναν «υποκριτικό και επικίνδυνο» κόσμο, όπου η βία είναι καθημερινό φαινόμενο άξιο θαυμασμού, επειδή μπορεί να προσφέρει λύσεις.

Η τηλεόραση επηρεάζει τις πεποιθήσεις, τις αξίες και τις συμπεριφορές των τηλεθεατών· όμως, δεν τους επηρεάζει όλους με τον ίδιο τρόπο. Η επιρροή της ποικίλλει ανάλογα με το χρόνο που περνούν οι άνθρωποι μπροστά στην οθόνη και ανάλογα με το περιεχόμενο των εκπομπών. Εξάλλου, το μορφωτικό επίπεδο του τηλεθεατή, το κοινωνικό του περιβάλλον — και ιδιαίτερα η οικογένεια — είναι παράγοντες που καθορίζουν σε πολύ σημαντικό βαθμό την επιρροή που ασκεί η τηλεόραση. Καθώς, όμως, οι οικογένειες σπάνια παρεμβαίνουν και το σχολείο παραμένει σχετικά αδιάφορο για την τηλεόραση, τα παιδιά δεν μπορούν να υπολογίζουν παρά μόνο στους εαυτούς τους, για να δώσουν ένα νόημα σε όσα τους παρουσιάζει αυτό το μέσο επικοινωνίας.

από το βιβλίο των Karl Popper - John Condry,
Τηλεόραση, κίνδυνος για τη δημοκρατία

1875

Ερωτήσεις με βάση το κείμενο

Παρακαλούμε, κυκλώστε τη μοναδική σωστή απάντηση στις ερωτήσεις 1-10.

- 1) Σύμφωνα με το κείμενο, η τηλεόραση ευθύνεται ως ένα βαθμό για:
  - α. τις διαταραχές των παιδιών στην Αμερική
  - β. την άγνοια των παιδιών για τον κόσμο
  - γ. την άγνοια των παιδιών για τον εαυτό τους
  - δ. τη βίαιη συμπεριφορά των παιδιών

- 2) Σύμφωνα με το κείμενο,
  - α. η τηλεόραση είναι έγκυρη πηγή πληροφοριών για τον κόσμο
  - β. τα παιδιά είναι έγκυρη πηγή πληροφοριών για τον κόσμο
  - γ. ο χρόνος είναι έγκυρη πηγή πληροφοριών για τον κόσμο
  - δ. δεν ισχύει κανένα από παραπάνω

- 3) Σύμφωνα με το κείμενο:
  - α. η αληθινή ζωή είναι πιο βίαιη από τα τηλεοπτικά προγράμματα
  - β. τα κινούμενα σχέδια δράση είναι τα πιο βίαια προγράμματα
  - γ. τα παιδιά επηρεάζονται από την τηλεοπτική βία
  - δ. ισχύουν όλα τα παραπάνω

- 4) Η επιρροή που ασκεί η τηλεόραση στους ανθρώπους διαφέρει ανάλογα με:
  - α. το μορφωτικό τους επίπεδο
  - β. τον χρόνο που παρακολουθούν
  - γ. τις εκπομπές που παρακολουθούν
  - δ. όλα τα παραπάνω

- 5) «...η τηλεόραση κλέβει από τα παιδιά πολύτιμο χρόνο...»: τι είναι συντακτικά το υπογραμμισμένο;
  - α. άμεσο αντικείμενο
  - β. έμμεσο αντικείμενο
  - γ. εμπρόθετος προσδιορισμός
  - δ. ποιητικό αίτιο

- 6) «...για να γνωρίσουν τον κόσμο στον οποίο ζουν και να μάθουν...»: σε ποιο χρόνο και σε ποια έγκλιση είναι το υπογραμμισμένο ρήμα;
  - α. υποτακτική – ενεστώτας
  - β. υποτακτική – αόριστος
  - γ. οριστική – στιγμιαίος μέλλοντας
  - δ. οριστική – ενεστώτας

- 7) «Τα παιδιά ανταποκρίνονται σε αυτό που βλέπουν...»: σε ποια φωνή και σε ποια διάθεση είναι το υπογραμμισμένο ρήμα;
  - α. ενεργητική – ενεργητική
  - β. παθητική – παθητική
  - γ. παθητική – ενεργητική
  - δ. ενεργητική – παθητική

8) «...που είναι από τις πλέον βίαιες στην τηλεόραση.»: τι δηλώνει η υπογραμμισμένη λέξη;

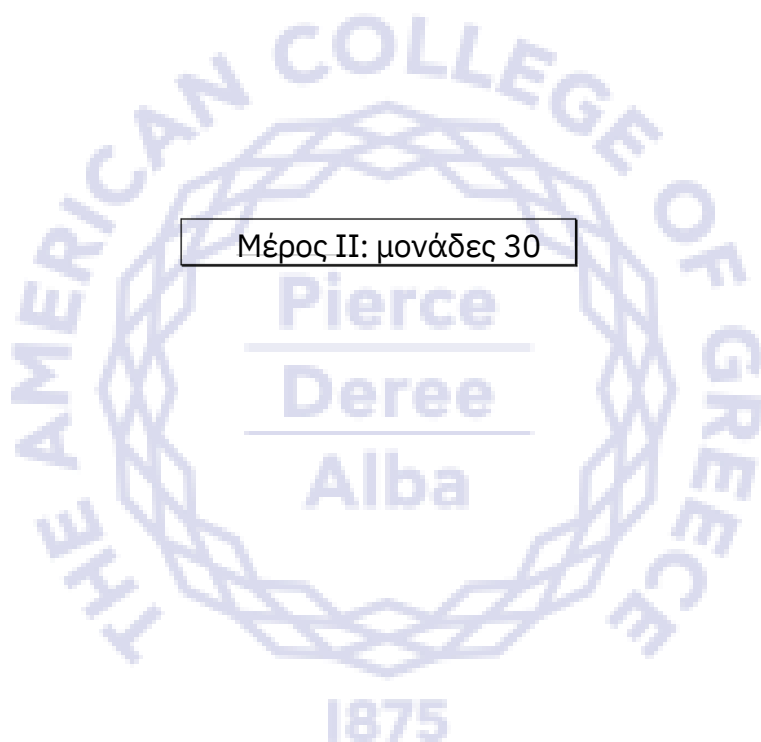
- α. χρόνο
- β. τρόπο
- γ. τόπο
- δ. ποσό

9) «Η επιρροή της ποικίλλει ανάλογα...»: τι είναι γραμματικά η υπογραμμισμένη λέξη;

- α. κτητική αντωνυμία
- β. προσωπική αντωνυμία
- γ. δεικτική αντωνυμία
- δ. άρθρο

10) «Εξάλλου, το μορφωτικό επίπεδο του τηλεθεατή...»: τι δηλώνει η υπογραμμισμένη διαρθρωτική λέξη;

- α. αντίθεση
- β. επιβεβαίωση
- γ. προσθήκη
- δ. επεξήγηση

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Ένα βράδυ μπροστά στην τηλεόραση. (100-150 λέξεις).

Pierce

Μέρος ΙΙΙ: μονάδες 40